

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 537, 21.11.2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă Pentru completarea art. 378 din Legea nr. 286/2010 privind Codul Penal, precum și a art. 530 din Legea nr. 287/2010 privind Codul Civil

Analizând propunerea legislativă Pentru completarea art. 378 din Legea nr. 286/2010 privind Codul Penal, precum și a art. 530 din Legea nr. 287/2010 privind Codul Civil (b537/21.10.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4478/28.10.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1156/29.10.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 378 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, precum și a art. 530 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin proiect este incriminată drept variantă a infracțiunii de abandon de familie fapta constând în nedeclararea cu rea credință, totală sau parțială, a veniturilor, în procedura stabilirii sau actualizării pe cale judecătorească sau pe cale notarială a pensiei de întreținere.

Totodată, se stabilește ca, în litigiile privind stabilirea sau actualizarea pensiei de întreținere, sarcina probei referitoare la venituri să revină pârâtului.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Menționăm că, o propunere legislativă cu obiect similar, înregistrată la Senat cu nr. b416/21.06.2023, a fost avizată de Consiliul Legislativ favorabil, cu observații și propuneri, prin avizul nr. 709/13.07.2023, fiind retrasă, ulterior, de către inițiator.

Precizăm că observațiile și propunerile formulate în avizul sus-menționat au fost preluate, în majoritate, în prezentul proiect.

5. Pentru respectarea uzanțelor normative, **titlul** trebuie reformulat, astfel:

„Lege pentru completarea art. 378 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a art. 530 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil”.

Totodată, în cuprinsul **părților dispozitive ale art. I și II**, expresiile „Codul Penal” și „Codul Civil” se vor reda sub forma „Codul penal” și, respectiv, „Codul civil”.

5. La norma propusă la **art. I pentru art. 378 alin. (1) lit. d)** din Codul penal, semnalăm că stabilirea drept infracțiune a faptei constând în nedeclararea cu rea credință, totală sau parțială, a veniturilor în procedura stabilirii sau actualizării **pe cale notarială** a pensiei de întreținere nu este corectă. Avem în vedere faptul că, potrivit art. 375 alin. (2) din Codul civil, constatarea de către notarul public a divorțului prin acordul părților în cazul în care există copii minori născuți din căsătorie, din afara căsătoriei sau adoptați, nu implică o etapă de „declarare a veniturilor”, întrucât, în această situație, soții **convin** asupra tuturor aspectelor referitoare la desfacerea căsătoriei, inclusiv în ceea ce privește stabilirea contribuției părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copiilor.

Mai mult decât atât, potrivit tezei finale a normei sus-menționate, în cazul în care din raportul de anchetă socială rezultă că acordul

acestora nu este în interesul copilului, notarul public emite o dispoziție de respingere a cererii de divorț și îndrumă soții să se adreseze instanței de judecată.

Prin urmare, pentru corectitudinea reglementării, din text trebuie eliminată expresia „sau pe cale notarială”.

Pe de altă parte, fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative preconizate, este de apreciat în ce măsură incriminarea faptei constând în nedeclararea cu rea credință, totală sau parțială, a veniturilor, în procedura stabilirii sau actualizării pensiei de întreținere reprezintă o soluție care respectă cerința ca recurgerea la sancțiunile de drept penal să reprezinte o intervenție *ultima ratio*, în sensul dezvoltat prin jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Avem în vedere faptul că, așa cum s-a subliniat în Decizia Curții Constituționale nr. 283/2023, par. 45, „*statul are libertatea de a proteja anumite valori sociale prin reglementarea unor sancțiuni de drept penal, iar recurgerea la asemenea mijloace reprezintă, în sine, o intervenție ultima ratio atunci când celelalte mijloace specifice altor ramuri de drept nu asigură o protecție juridică eficientă (Decizia nr. 33 din 19 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 320 din 4 mai 2017, paragraful 32)*”.

Din acest punct de vedere, ținând seama de faptul că situația premisă a săvârșirii infracțiunii o reprezintă existența unui proces civil referitor la stabilirea sau actualizarea pensiei de întreținere, este de analizat dacă ansamblul principiilor procedurii civile și al regulilor specifice în materia administrării probelor nu ar asigura o protecție care să nu facă necesară, ca *ultima ratio*, respectiva incriminare.

Totodată, ar trebui analizat și impactul pe care o astfel de incriminare îl poate avea asupra celerității soluționării procesului civil.

PREȘEDINTE
[REDACTED]
Florin IORDACHE
[REDACTED]

București
Nr. 1164/20.11.2024

L. nr. 287/2009

M. Of. nr. 511/24 iul. 2009

Lege privind Codul civil

(v. D.I.C.C.J. nr. 4/2013 - M. Of. nr. 226/19 apr. 2013 (art. 396 - 404); D.I.C.C.J. nr. 1/2014 - M. Of. nr. 283/17 apr. 2014; D.I.C.C.J. nr. 2/2014 - M. Of. nr. 411/3 iun. 2014; Decizia I.C.C.J. nr. 12/2015 - M. Of. nr. 678/7 sep. 2015 (art. 1279 alin. (3) teza I și art. 1669 alin. (1))

1. republicare cu renumerotare	M. Of. nr. 505/15 iul. 2011	
Lege privind Codul civil		
2. modificări prin	L. nr. 60/2012	M. Of. nr. 255/17 apr. 2012
	Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2011 pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil	<i>modifică art. 658</i>
3. rectificare		M. Of. nr. 246/29 apr. 2013
	RECTIFICARE	<i>rectifică art. 297 alin. (2) teza a doua</i>
4. modificări prin	L. nr. 138/2014	M. Of. nr. 753/16 oct. 2014
	Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	<i>modifică art. 1112, art. 2445 alin. (1), art. 2504 alin. (1)</i>
5. modificări prin	O.U.G. nr. 1/2016	M. Of. nr. 85/4 feb. 2016
	Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe	<i>modifică art. 2445 alin. (1)</i>
	aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 17/2017	M. Of. nr. 196/21 mar. 2017
6. modificări prin	L. nr. 17/2017	M. Of. nr. 196/21 mar. 2017
	Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2016 pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe	<i>modifică art. 2445 alin. (1)</i>

7. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 534/2018	M. Of. nr. 842/3 oct. 2018	Decizia nr. 534 din 18 iulie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 277 alin. (2) și (4) din Codul civil	<i>art. 277 alin. (2) și (4) sunt constituționale în măsura în care permit acordarea dreptului de sedere pe teritoriul statului român, în condițiile stipulate de dreptul european, soților- cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene și/sau cetățeni ai statelor terțe - din căsătoriile dintre persoane de același sex, încheiate sau contractate într-un stat membru al Uniunii Europene</i>
8. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 601/2020	M. Of. nr. 88/27 ian. 2021	Decizia nr. 601 din 16 iulie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 164 alin. (1) din Codul civil	<i>art. 164 alin. (1)</i>
9. modificări prin	D.C.C. nr. 601/2020	M. Of. nr. 88/27 ian. 2021	Decizia nr. 601 din 16 iulie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 164 alin. (1) din Codul civil	<i>suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 164 alin. (1) (termenul se împlinește la 12 martie 2021) după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>
10. modificări prin	L. nr. 140/2022	M. Of. nr. 500/20 mai 2022	Lege privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative	<i>modifică art. 41 alin. (2) și (3), art. 42 denumirea marginală, art. 43 alin. (1) lit. b) și alin. (2)-(4), art. 44, art. 46, art. 48, art. 80 alin. (1), art. 92 denumirea marginală și alin. (4), art. 104 denumirea marginală, art. 106 alin. (2), art. 110, art. 111 lit. d), art. 113 alin. (1) lit. a), art. 114, art. 119 alin. (1), art. 146 alin. (3), cartea I titlul III titlul cap. III, art. 164, art. 165, art. 166, art. 167, art. 168, art. 169, art. 170, art. 171, art. 172, art. 173, art. 174, art. 175, art. 176, art. 177, art. 180 alin. (2), art. 185, art. 211 alin. (1), art. 275, art. 276, art. 293 alin. (1), art. 296, art. 299, art. 300, art. 337 denumirea marginală și alin. (1), art. 371 alin. (2), art. 375 alin. (3), art. 429 alin. (3), art. 430 alin. (2), art. 437 alin. (2), art. 463 alin. (1) lit. a), art. 507, art. 846 lit. f) și g), art. 848 denumirea marginală și alin. (1), art. 902 alin. (2) pct. 1, art. 1080 alin. (1) lit. a), art. 1085 lit. d), art. 1144 alin. (2), art. 1205, art. 1263 alin. (3) și (4), art. 1366, art. 1372 denumirea marginală și alin. (1), art. 1925, art. 1938 lit. a), art. 2009, art. 2016 alin. (2), art. 2030, art. 2035, art. 2063 și art. 2109; introduce alin. (1¹) la art. 41, alin. (3) la art. 42, alin. (3)-(5) la art. 104, alin. (2) la art. 118, alin. (4) la art. 182, alin. (2) la art. 286, alin. (1¹) la art. 370, alin. (1¹) la art. 503, par. 3¹ la cartea a V-a titlul IX cap. IX secț. a 2-a cu art. 2029¹-2029¹⁰ și alin. (4) la art. 2031; abrogă art. 374 alin. (2)</i>

Dispune republicarea cu renumerotare

11. completat prin L. nr. 116/2024 M. Of. nr. 406/30 apr. 2024
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, precum și de completare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil *introduce alin. (5) la art. 1952*
12. completat prin L. nr. 122/2024 M. Of. nr. 414/7 mai 2024
Lege pentru introducerea, modificarea sau completarea mențiunii privind transpunerea normelor Uniunii Europene în cuprinsul unor acte normative, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală *introduce mențiunea privind transpunerea normelor Uniunii Europene după art. 2664*
13. admisă excepție de D.C.C. nr. 342/2024 neconst. prin M. Of. nr. 1000/7 oct. 2024
Decizia nr. 342 din 9 iulie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1.391 alin. (1) din Codul civil *dispozițiile art. 1.391 alin. (1), în măsura în care limitează posibilitatea victimelor indirecte de a fi despăgubite pentru restrângerea posibilităților lor de viață familială și socială ca urmare a vătămării integrității corporale ori a sănătății victimei directe*

L. nr. 286/2009

M. Of. nr. 510/24 iul. 2009

Lege privind Codul penal

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 2/2014 - M. Of. nr. 319/30 apr. 2014 (art. 5); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2014 - M. Of. nr. 349/13 mai 2014 (art. 6, art. 39); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014 (art. 129 alin. (2) lit. b)); Decizia I.C.C.J. nr. 5/2014 - M. Of. nr. 470/26 iun. 2014 (art. 9); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 473/27 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 525/15 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 546/23 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2014 - M. Of. nr. 766/22 oct. 2014 (art. 175 alin. (2) teza întâi); Decizia I.C.C.J. nr. 21/2014 - M. Of. nr. 829/13 nov. 2014 (art. 5 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 26/2014 - M. Of. nr. 24/13 ian. 2015 (art. 175 alin. (1) lit. c) și alin. (2); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2015 - M. Of. nr. 105/10 feb. 2015 (art. 308)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2015 - M. Of. nr. 244/9 apr. 2015 (art. 196 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 3/2015 - M. Of. nr. 380/2 iun. 2015; Decizia I.C.C.J. nr. 10/2015 - M. Of. nr. 389/4 iun. 2015 (art. 367 alin. (1) și (6)); Decizia I.C.C.J. nr. 12/2015 - M. Of. nr. 409/10 iun. 2015 (art. 6 alin. (1), art. 183, art. 309); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2015 - M. Of. nr. 410/10 iun. 2015 (art. 96 alin. (5) raportat la art. 44 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2015 - M. Of. nr. 573/30 iul. 2015 (art. 327 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2016 - M. Of. nr. 457/21 iun. 2016 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 11/2016 - M. Of. nr. 468/22 iun. 2016 (art. 6))

1. promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009
 Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal

2. modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012
 Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161*

3. completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012
 Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *introduce lit. e) la art. 108, art. 112¹*

4. modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012
 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430; introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1); abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)*

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

5. admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 265/2014 M. Of. nr. 372/20 mai 2014
 Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal *dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.*

6. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 508/2014	M. Of. nr. 843/19 nov. 2014	Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal	<i>prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit</i>
7. modificări prin	L. nr. 159/2014	M. Of. nr. 887/5 dec. 2014	Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	<i>abrogă art. 276</i>
8. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 732/2014	M. Of. nr. 69/27 ian. 2015	Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal	<i>constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională</i>
9. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 11/2015	M. Of. nr. 102/9 feb. 2015	Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal	<i>dispozițiile art. 112¹ alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012</i>
10. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015	Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	<i>sintagma "raporturi comerciale" din art. 301 alin. (1)</i>
11. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015	Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	<i>sintagma "ori în cadrul oricărei persoane juridice" din art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301</i>
12. modificări prin	O.U.G. nr. 18/2016	M. Of. nr. 389/23 mai 2016	Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară	<i>modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (2), art. 217, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 219 alin. (2) lit. c), art. 220 alin. (3) și (4), art. 356, art. 374 alin. (1) și alin.(4); introduce art. 216¹, alin. (6) la art. 220, lit. d) la art. 221 alin. (2), alin. (6) la art. 221, cap. VI cu art. 256¹, alin. (3) la art. 315, alin. (6) la art. 345, alin. (1¹) și (1²) la art. 374, alin. (3¹) la art. 374, alin.(4¹) la art. 374</i>
Dispune republicarea cu renumerotare				
13. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 405/2016	M. Of. nr. 517/8 iul. 2016		

Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din Codul penal din 1969, ale art. 297 alin. (1) din Codul penal și ale art. 13_2 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție

dispozițiile art. 297 alin. (1) sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „Îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii”

14. completat prin L. nr. 151/2016 M. Of. nr. 545/20 iul. 2016
Lege privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative introduce lit. h) la art. 287 alin. (1), alin. (3) la art. 287
15. modificări prin O.U.G. nr. 13/2017 M. Of. nr. 92/1 feb. 2017
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală modifică art. 269 alin. (3), art. 297, art. 301 alin. (1), art. 308 alin. (1), art. 336 alin. (1); introduce alin. (4) la art. 269, art. 336¹; abrogă art. 298
respinsă prin L. nr. 8/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
ieșit din vigoare
16. modificări prin O.U.G. nr. 14/2017 M. Of. nr. 101/5 feb. 2017
Ordonanță de urgență privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală abrogă O.U.G. nr. 13/2017
aprobată cu modificări prin L. nr. 9/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
17. modificări prin L. nr. 8/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală respinge O.U.G. nr. 13/2017
ieșit din vigoare - scos din evidență
18. modificări prin L. nr. 9/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2017 privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală aprobă O.U.G. nr. 14/2017
19. admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 224/2017 M. Of. nr. 427/9 iun. 2017
Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice art. 335 alin. (1) care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere
20. admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 368/2017 M. Of. nr. 566/17 iul. 2017
Decizia nr. 368 din 30 mai 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) și ale art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv” din art. 35 alin. (1)
21. modificări prin L. nr. 193/2017 M. Of. nr. 598/25 iul. 2017

22. **admisă excepție de neconst. prin** D.C.C. nr. 518/2017 M. Of. nr. 765/26 sep. 2017
Decizia nr. 518 din 6 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. 1 din Codul penal din 1969 și ale art. 298 din Codul penal *art. 298, în sensul că prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii”*
23. **modificări prin** L. nr. 49/2018 M. Of. nr. 194/2 mar. 2018
Lege privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative *modifică art. 75 alin.(1) lit. d) (expresia „materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”), art. 112¹ alin. (1) lit. i) (expresia „și al materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”) și art. 347; introduce art. 346¹*
- ieșit din vigoare
24. **admisă excepție de neconst. prin** D.C.C. nr. 297/2018 M. Of. nr. 518/25 iun. 2018
Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal *soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională*
25. **admisă excepție de neconst. prin** D.C.C. nr. 601/2018 M. Of. nr. 1057/13 dec. 2018
Decizia nr. 601 din 27 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b) din Codul penal *sintagma “cel puțin” din cuprinsul dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b)*
26. **admisă excepție de neconst. prin** D.C.C. nr. 651/2018 M. Of. nr. 1083/20 dec. 2018
Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 4 din Codul penal *soluția legislativă cuprinsă în art. 4, care nu asimilează efectete unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare*
27. **modificări prin** O.U.G. nr. 28/2020 M. Of. nr. 228/20 mar. 2020
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *modifică art. 326 și art. 352; introduce art. 352¹*
28. **modificări prin** L. nr. 217/2020 M. Of. nr. 1012/30 oct. 2020

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin. (2) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. d) și e), art. 218 alin. (1) și alin. (3) partea introductivă și lit. b) și e), art. 218 alin. (4), art. 219 alin. (2) lit. b) și e), art. 220, art. 221 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. a) și b), art. 221 alin. (3) și (6), art. 222, art. 374 alin. (3¹) lit. a); introduce lit. c) la art. 153 alin. (2), alin. (3¹) la art. 213, alin. (3¹) la art. 218, alin. (2¹) la art. 219, alin. (2¹) la art. 221, art. 222¹, lit. d) la art. 374 alin. (3¹)

29. modificări prin	L. nr. 228/2020	M. Of. nr. 1019/2 nov. 2020	
	Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul penal în vederea transpunerii unor directive ale Uniunii Europene		<i>modifică art. 112¹ alin. (1) și (2)</i>
30. modificări prin	L. nr. 233/2020	M. Of. nr. 1036/5 nov. 2020	
	Lege pentru modificarea art. 199 alin. (2) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal		<i>modifică art. 199 alin. (2)</i>
31. modificări prin	L. nr. 274/2020	M. Of. nr. 1144/26 nov. 2020	
	Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal		<i>modifică art. 154 alin. (4) și art. 231</i>
32. modificări prin	L. nr. 146/2021	M. Of. nr. 515/18 mai 2021	
	Lege privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale		<i>modifică art. 285 alin. (4); introduce alin. (2¹) la art. 253, lit. c) la art. 285 alin. (3), alin. (4¹) la art. 285</i>
33. modificări prin	L. nr. 186/2021	M. Of. nr. 657/2 iul. 2021	
	Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal		<i>modifică art. 153 alin. (2) lit. c), art. 154 alin. (4), art. 266 alin. (1), art. 374 alin. (3¹) lit. c) și d); introduce alin. (1¹) la art. 266</i>
34. modificări prin	L. nr. 207/2021	M. Of. nr. 720/22 iul. 2021	
	Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru dispunerea unor măsuri de transpunere a Directivei (UE) 2019/713 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind combaterea fraudelor și a contrafacerii în legătură cu mijloacele de plată fără numerar și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/413/JAI a Consiliului		<i>modifică art. 180, art. 249, art. 250 alin. (1), art. 251 alin. (1), art. 311 alin. (2), art. 313 denumirea marginală și alin. (4), art. 314 alin. (2) și (3) și art. 316; introduce art. 250¹, alin. (5) la art. 313 și alin. (4) la art. 314</i>
35. modificări prin	L. nr. 219/2021	M. Of. nr. 739/28 iul. 2021	
	Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 104/2008 privind prevenirea și combaterea producerii și traficului ilicit de substanțe dopante cu grad mare de risc		<i>modifică art. 75 alin. (1) lit. d)</i>
36. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 708/2021	M. Of. nr. 1160/7 dec. 2021	

Decizia nr. 708 din 28 octombrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 136 alin. (2) și ale art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma "cifra de afaceri", din Codul penal

art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma "cifra de afaceri"

37.	modificări prin	L. nr. 8/2022	M. Of. nr. 20/6 ian. 2022	
		Lege pentru modificarea art. 257 alin. (4) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal		modifică art. 257 alin. (4)
38.	modificări prin	O.U.G. nr. 71/2022	M. Of. nr. 531/30 mai 2022	
		Ordonanță de urgență pentru modificarea art. 155 alin. (1) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal		modifică art. 155 alin. (1)
39.	modificări prin	L. nr. 170/2022	M. Of. nr. 548/6 iun. 2022	
		Lege pentru modificarea art. 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal		modifică art. 369
40.	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 358/2022	M. Of. nr. 565/9 iun. 2022	
		Decizia nr. 358 din 26 mai 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal		art. 155 alin. (1)
41.	respinge excepție de neconst. (în măsura în care) prin	D.C.C. nr. 222/2023	M. Of. nr. 441/22 mai 2023	
		Decizia nr. 222 din 20 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) teza finală din Codul penal și ale art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală		<i>soluția legislativă cuprinsă în art. 159 alin. (3) teza finală, care privește sintagma „și dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanței”, este constituțională numai în măsura în care nu se aplică în ipoteza schimbării încadrării juridice a faptei, ulterior citirii actului de sesizare a instanței, într-o infracțiune pentru care legea a prevăzut în mod expres că este posibilă împăcarea</i>
42.	respinge excepție de neconst. (în măsura în care) prin	D.C.C. nr. 221/2023	M. Of. nr. 505/9 iun. 2023	
		Decizia nr. 221 din 20 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 378 alin. (1) lit. c) din Codul penal		<i>soluția legislativă cuprinsă în art. 378 alin. (1) lit. c), care nu incriminează neplata, cu rea-credință, timp de 3 luni, a pensiei de întreținere stabilite prin act notarial</i>
43.	modificări prin	L. nr. 171/2023	M. Of. nr. 532/15 iun. 2023	
		Lege pentru modificarea și completarea art. 226 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal		modifică art. 226 alin. (4) partea introductivă; introduce alin. (2 ¹) și (2 ²) la art. 226, alin. (4 ¹) la art. 226
44.	modificări prin	L. nr. 200/2023	M. Of. nr. 616/6 iul. 2023	

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative

*modifică art. 35 alin. (1), art. 129 alin. (2) lit. b), art. 297 alin. (1), art. 298, art. 334 alin. (1), (2) și (4), art. 335 alin. (1) și (2), art. 336 alin. (1);
introduce art. 336¹*

45. **completat prin** L. nr. 213/2023 M. Of. nr. 629/10 iul. 2023
Lege pentru completarea art. 91 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal *introduce alin. (3¹) la art. 91*
46. **modificări prin** L. nr. 214/2023 M. Of. nr. 634/11 iul. 2023
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative *modifică art. 137 alin. (3) și art. 151 alin. (2);
introduce alin. (3¹) la art. 137*
47. **modificări prin** L. nr. 217/2023 M. Of. nr. 634/11 iul. 2023
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr. 504/2002 *modifică, la data de 1 ianuarie 2024, art. 153 alin. (2) lit. c), art. 216¹, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 218 alin. (6), art. 219 alin. (1) partea introductivă și alin. (2) lit. a) - c), art. 219 alin. (3) și (6), art. 221 alin. (1) și (2), art. 221 alin. (3) - (6), art. 222, art. 222¹ și art. 377;
introduce lit. g) la art. 218 alin. (3), alin. (3²) la art. 218, art. 218¹, lit. g) la art. 219 alin. (2), alin. (2³) la art. 219, art. 219¹, art. 219², alin. (4¹) la art. 221 și alin. (3²) la art. 374;
abrogă art. 218 alin. (3) lit. e), art. 218 alin. (3¹), art. 219 alin. (2) lit. e), art. 219 alin. (2¹), art. 220 și art. 221 alin. (2¹)*
48. **modificări prin** L. nr. 248/2023 M. Of. nr. 673/21 iul. 2023
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *modifică art. 198 alin. (1), art. 257 alin. (4), art. 279 alin. (1) și (2) și art. 371;
introduce lit. i) la art. 189 alin. (1), alin. (2¹) și alin. (4) la art. 193, alin. (2¹) la art. 194, alin. (2¹) la art. 208 și lit. g) la art. 234 alin. (1)*
49. **modificări prin** L. nr. 258/2023 M. Of. nr. 871/28 sep. 2023
Lege pentru modificarea art. 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal *modifică art. 369*
50. **completat prin** L. nr. 291/2023 M. Of. nr. 968/25 oct. 2023
Lege pentru modificarea și completarea art. 84 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și pentru completarea art. 121 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal *introduce lit. g) la art. 121 alin. (1)*
51. **modificări prin** L. nr. 314/2023 M. Of. nr. 1013/7 nov. 2023
Lege pentru modificarea art. 331 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal *modifică art. 331*

52. modificări prin L. nr. 323/2023 M. Of. nr. 1020/8 nov. 2023
 Lege pentru modificarea art. 378 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal *modifică art. 378 alin. (1) lit. c)*
53. modificări prin L. nr. 401/2023 M. Of. nr. 1132/14 dec. 2023
 Lege pentru modificarea art. 437 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal *modifică art. 437*
54. modificări prin L. nr. 424/2023 M. Of. nr. 1194/29 dec. 2023
 Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr. 504/2002 *modifică art. 218¹ alin. (2), (4) și (5), art. 218¹ alin. (7) și (8), art. 219 alin. (1) partea introductivă și alin. (2) lit. a) și b), art. 219¹ alin. (1), art. 219¹ alin. (2) și (3), art. 219¹ alin. (5) - (7) și art. 221 alin. (3) și (4); introduce alin. (1¹) la art. 218¹, alin. (5¹) și (5²) la art. 218¹, alin. (1¹) și (1²) la art. 219¹ și alin. (3¹) și (3²) la art. 219¹; abrogă art. 218 alin. (3) lit. c), art. 219 alin. (2) lit. c) și e), art. 221 alin. (1) și (2) și art. 221 alin. (5) și (6)*
55. completat prin L. nr. 430/2023 M. Of. nr. 1/3 ian. 2024
 Lege pentru completarea art. 299 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal *introduce alin. (3) la art. 299*
56. completat prin L. nr. 58/2024 M. Of. nr. 243/21 mar. 2024
 Lege pentru completarea Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, pentru modificarea Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, precum și pentru completarea art. 91 alin. (3) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal *introduce lit. d) la art. 91 alin. (3)*
57. completat prin L. nr. 122/2024 M. Of. nr. 414/7 mai 2024
 Lege pentru introducerea, modificarea sau completarea mențiunii privind transpunerea normelor Uniunii Europene în cuprinsul unor acte normative, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală *introduce mențiunea privind transpunerea normelor Uniunii Europene după art. 446*
58. modificări prin L. nr. 172/2024 M. Of. nr. 510/31 mai 2024
 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul prevenirii și combaterii traficului și consumului ilicit de droguri și alte substanțe susceptibile de a avea efecte psihoactive *modifică art. 66 alin. (1) partea introductivă, art. 336; introduce alin. (1¹) la art. 66, alin. (2¹) la art. 83*
59. modificări prin L. nr. 202/2024 M. Of. nr. 607/28 iun. 2024
 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *modifică art. 209, art. 210, art. 211 și art. 374 alin. (1), (1²), (2), (3) și (3²); introduce alin. (3²) la art. 91*
60. modificări prin L. nr. 269/2024 M. Of. nr. 1089/31 oct. 2024

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009
privind Codul penal

*modifică art. 210 alin. (2) și art. 211 alin. (2)
partea introductivă;
introduce lit. f) la art. 182, alin. (1') la art.
210, alin. (1') la art. 211 și lit. f) la art. 211
alin. (2);
abrogă art. 213 alin. (2), (3) și (3')*